

Facultade de Belas Artes

Localización e contacto

Facultade de Belas Artes de Pontevedra

R/ Maestranza, 2
36002 Pontevedra

986 80 18 00

bbaa@uvigo.es

belasartes.uvigo.es

Equipo decanal

Decano

Ignacio Barcia Rodríguez
dfba@uvigo.es

Vicedecana de organización académica

Paloma Cabello Pérez
vdfba@uvigo.es

Vicedecana de relacións externas

Lola Dopico Aneiros
extfba@uvigo.es

Secretario

Juan Carlos Meana Martínez

Secretaría do Decanato

Maximino Villaverde
sdfba@uvigo.es

Tlf: 986 801 806

Fax: 986 801 883

Calendario Escolar

1.- O período lectivo do curso académico comprenderá do día **21** de setembro de 2009 ao **30** de xullo de 2010. O mes de agosto non será lectivo.

2.- As actividades académicas comezarán e rematarán nas datas seguintes:

Primeiro cuadrimestre: inicio: **21** de setembro de 2009 /remate: **3** de febreiro de 2010.

Segundo cuadrimestre: inicio: **4** de febreiro de 2010 / remate: **7** de xuño de 2010.

3.- Cando estea previsto a realización de probas de avaliación os/as estudantes en cada curso académico terán dereito a dúas oportunidades quedando o calendario recomendado de probas de avaliación organizado en tres períodos:

Datas das probas de avaliación

Primeiro cuadrimestre   entre o **21** de xaneiro e o **3** de febreiro de 2010.
Segundo cuadrimestre   entre o **25 de maio** ao **7** de xuño de 2010.
Xullo   entre os días **1** ao **15** de xullo de 2010.

4.- As clases interromperanse dende o día **21** de decembro de 2009 ata o día **8** de xaneiro de 2010 (ambos os dous incluídos), os días **15** e **16** de febreiro e dende o día **27** de marzo ao **5** de abril de 2010 (ambos os dous incluídos).

5.- Terá carácter festivo o día **28** de xaneiro de 2010 (celebración do patrón da Universidade). Posuirán o mesmo carácter os días das festas oficiais do Estado, da Comunidade Autónoma e, en cada Campus, os días das festas locais.

6.- Así mesmo, terá carácter festivo a data da festa do Centro, San Ero, o venres 7 de maio

---

Secretaría de alumnado

Xefa de administración

María del Pilar Lores Baena

Posto Base

Monserrat Vila Costas

Teléfono: 986801805

Fax: 986801883

secfba@uvigo.es

Horario de atención ó público: de 9:00 a 14:00 h

Biblioteca

Horario: Luns a venres de 8:30 a 20:30h salvo verán, semana santa e nadal.

A Biblioteca de Belas Artes forma parte do conxunto da Biblioteca Universitaria de Vigo (BUV) polo que se rexerá polo Regulamento da BUV aprobado en Xunta de Goberno o 27 de febreiro de 2002 e pola Normativa de Préstamo. Conta con cincuenta e cinco títulos de publicacións periódicas e nove mil seiscientos títulos de monografías, a maioría de acceso directo na sala.

Dirección:

Biblioteca da Facultade de Belas Artes

Rúa Maestranza, 2

36002 Pontevedra

Teléfono:

986 80 18 36

Correo electrónico:

presbel@uvigo.es

Técnicos especialistas de biblioteca

Ana Prieto Bereijo (quenda de mañá)

Ana Cecilia Rodríguez Buján (quenda de tarde)

Páxina web da Biblioteca da Universidade de Vigo:

www.uvigo.es/biblioteca

Catálogo da Biblioteca da Universidade de Vigo:

http://biblio.cesga.es/search*gag

O catálogo recolle tódolos fondos da Biblioteca da Universidade de Vigo e pódese consultar a través de internet.

Servizos

Lectura en sala

Préstamo a domicilio de fondos bibliográficos de tódala Biblioteca Universitaria

Reproducción de documentos: para reproducir los documentos da biblioteca que non poidan ser prestados. O usuario terá á súa disposición na sala unha fotocopiadora de tarxeta dependente do servizo de reprografía da facultade.

Os servizos máis especializados (como o acceso a internet para buscas bibliográficas, consulta asistida en bases de datos, etc...) así como a dirección, xestión e coordinación de tódalas bibliotecas do Campus de Pontevedra atópanse na Biblioteca Central do Campus.

Biblioteca Central do Campus de Pontevedra

Campus A Xunqueira

(Edificio Fac. de Ciencias Sociais)

36005 - Pontevedra

Laboratorios e obradoiros

Obradoiros multiusos

Horario durante o curso académico: De luns a venres de 9:00 a 21:00 h.

Técnicos especialistas responsables:

Fernando Portasany

Eduardo Calzado Díaz.

Estes talleres están a cargo de técnicos especialistas que supervisan e apoian o traballo de investigadores e estudantes, proporcionando o asesoramento técnico necesario. Os talleres están dotados de ferramenta de man e maquinaria específicas.

Taller de Metal

Taller de Madeira

Taller de Cerámica

Taller de Plástico

Taller de Outros Materiales

Aula de internet

A Aula Informática está asistida por un bolseiro da UVI. Nela os estudantes dispoñen de equipamentos informáticos para a realización de traballos e de acceso a Internet para consultas relacionadas cos seus estudos.

Laboratorio de audiovisuais

O laboratorio de Audiovisuais está destinado á investigación e á docencia. Dispón de quince postos dotados con equipamentos de edición dixital.

Laboratorio de informática

O laboratorio de Informática está destinado á investigación e á docencia. Dispón de vinte postos dotados con equipamentos informáticos para edición de imaxe dixital, 3D, deseño de páxinas Web e tratamento fotográfico dixital.

Laboratorio de Técnicas gráficas

Técnico especialista responsable:

José Angel Zabala Maté.

O laboratorio de Técnicas gráficas está destinado á docencia e investigación. Dispón de instalacións para gravado calcográfico, serigrafía, etc..

Laboratorio de fotografía

Técnico especialista responsable:
Andrés Pinal Rodríguez

Grao en Belas Artes

Materias

Curso 3º

Código	Nome	Cuadrimestre	Cr.totais
P01G010V01501	Filosofía da arte	1C	6
P01G010V01502	Produción artística: Audiovisuais	1C	12
P01G010V01503	Produción artística: Imaxe I	1C	12
P01G010V01601	Arte e contemporaneidade	2C	6
P01G010V01602	Produción artística: Imaxe II	2C	12
P01G010V01603	Produción artística: Obxecto e espazo	2C	12

DATOS IDENTIFICATIVOS**Filosofía da arte**

Materia	Filosofía da arte			
Código	P01G010V01501			
Titulación	Grao en Belas Artes			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	3 ^e	1C
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Escultura Pintura			
Coordinador/a	de Laiglesia Gonzalez de Peredo, Juan Fernando			
Profesorado	de Laiglesia Gonzalez de Peredo, Juan Fernando Ruiz de Samaniego Garcia, Alberto Jose			
Correo-e	jfdo@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Introdución á Filosofía desde a creación artística. Comprender a Arte como forma de pensamento específico. A mirada cara a Arte da Teoría Estética, a Teoría da Arte e a crítica. A obra e a escritura do artista e do filósofo como preguntas complexas e en continua redefinición.			

Competencias de titulación

Código	
A1	Comprensión crítica da historia, teoría e discurso actual da arte. Comprender de xeito crítico a historia, teoría e discurso actual da arte. Asimilación analítica dos conceptos nos que se sustenta a arte
A2	Comprensión crítica da evolución dos valores estéticos, históricos, materiais, económicos e conceptuais. Analizar a evolución dos valores da arte desde unha perspectiva socioeconómica e cultural
A5	Coñecemento da teoría e do discurso actual da arte, así como o pensamento actual dos artistas a través das súas obras e textos. Actualizar constantemente o coñecemento directo da arte a través dos seus propios creadores
A6	Coñecemento do vocabulario, códigos, e dos conceptos inherentes ao ámbito artístico. Coñecer a linguaxe da arte
A8	Coñecemento das diferentes funcións que a arte adquiriu a través do desenvolvemento histórico. Estudiar a evolución do papel da arte a través do tempo
A21	Capacidade de comprender e valorar discursos artísticos en relación coa propia obra. Establecer medios para comparar e relacionar a obra artística persoal co contexto creativo.
A37	Capacidade de identificar os problemas artísticos e/ou socioculturais así como os condicionantes que fan posible discursos artísticos determinados. Describir os condicionantes que inciden na creación artística. Análise das estratexias de produción artística
B1	Capacidade de xestión da información.
B2	Capacidade de comunicación. Capacidade para expoñer oralmente e por escrito con claridade problemas complexos e proxectos dentro do seu campo de estudo
B3	Coñecemento básico da metodoloxía de investigación das fontes, a análise, a interpretación e síntese

Competencias de materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Coñecementos básicos de estética e Teoría da Arte.	A1 A2 A8 A37	
Coñecemento dos textos históricos básicos de estética e Teoría da Arte.	A1 A5	
Coñecemento do vocabulario propio da estética.	A1 A6	
Coñecemento básico das tendencias actuais do pensamento sobre arte.	A1 A2 A5	
Capacidade de comprender a obra de arte no contexto do pensamento.	A2 A8	
Capacidade de comprender as relacións entre arte e pensamento.	A2 A8	
Capacidade para elaborar discursos críticos sobre fenómenos artísticos e culturais.	A1 A2 A5 A37	B2 B3
Capacidade de analizar a obra de arte desde a estética e a Teoría da Arte.	A37	B1 B2

Habilidade para integrar a creación artística no contexto do pensamento contemporáneo.	A5 A37	
Habilidades básicas para establecer discursos críticos e reflexivos sobre arte.	A21 A37	B1 B2 B3
Habilidade para interpretar a obra de arte desde a estética e a Teoría da Arte.	A21 A37	B2 B3

Contidos

Tema	
1. ESPAZO	a. Campo de xogo: espazo escénico/dramático. Especie plástico/abstracto. b. Finito/infinito: artes plásticas/artes musicais. O transfinito. c. Afora e ao redor.
2. ORDE	a. Nostalxia do engarce espazo/tempo. b. Noción de harmonía □ Beleza - Caos. c. Grandes sistemas ou cosmovisións.
3. PENSAR	a. Crítica, crise e criterio. b. Autoexpresión e coñecemento artístico. c. A verdade.
4. REALIDADE	a. Mimese, modelo e mundo. b. A representación. Ficción. c. Subxectividade/obxectividade. O relacional.
5. CREACIÓN	a. Xénese da creación e autoría. b. Interpretación. Transformación. c. Linguaxe e metáforas.
6. OBRA DE ARTE	a. Forma/función. b. Identidade. c. Estrutura e sentido. d. Aparencia e aparición.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Seminarios	10	15	25
Actividades introdutorias	2.5	0	2.5
Titoría en grupo	6	1.5	7.5
Obradoiros	20	40	60
Traballos tutelados	0	9	9
Sesión maxistral	10	20	30
Probas de resposta curta	1	0	1
Probas de autoavaliación	1	0	1
Cartafol/dossier	2	12	14

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Seminarios	Actividades enfocadas ao traballo sobre textos específicos, que permiten afondar ou complementar os contidos da materia e que actúan como complemento das clases teóricas.
Actividades introdutorias	Actividades encamiñadas a tomar contacto e a presentar a materia.
Titoría en grupo	Reunións que o alumno mantén co profesorado da materia para asesoramento/desenvolvemento de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe.
Obradoiros	Construción do pensamento desde a Arte. Propostas de grupo que desenvolven os estudantes con asistencia do profesor ás actividades plástico-intelectivas (por ex. 'equipaxe posible').
Traballos tutelados	O estudante, de maneira individual, elabora un documento sobre a temática da materia. Trátase dunha actividade autónoma que inclúe a busca e recollida de información, lectura e manexo de bibliografía, redacción, etc.
Sesión maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dos traballos, exercicios ou proxectos que deberán desenvolver os estudantes.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
--------------	------------

Traballos tutelados Actividade académica desenvolvida polo profesorado, de maneira individual, que ten como finalidade atender as necesidades e consultas do alumnado relacionadas co estudo e/ou temas vinculados coa materia, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe e na realización dos traballos asignados. Esta actividade pode desenvolverse de forma presencial, na aula e nos momentos que o profesor ten asignados a titorías de despacho. HORARIO TUTORÍAS PROF.LAIGLESIA: martes 9:30-14:30 HORARIO TUTORÍAS PROF SAMANIEGO: Lunes 15:30 - 20:30

Avaliación		
	Descrición	Cualificación
Seminarios	Avaliación de aspectos vinculados coa dinamización (a participación activa e produtiva) dos alumnos nos seminarios. Para os alumnos con faltas de asistencia, os contidos desenvolvidos avaliaranse nunha proba escrita ao final do cuadrimestre.	10%
Obradoiros	Realización e presentación dos procesos e resultados dos traballos de grupo propostos para o curso. A autoavaliación realizada polos alumnos faise co obxectivo de avisar sobre dificultades de aprendizaxe e sobre a dinámica dos grupos de traballo. Tamén matiza os resultados destes proxectos colectivos.	30
Traballos tutelados	Realización dun traballo individual sobre unha palabra que poderá formar parte de un diccionario, e que se recollerá durante a última clase de decembro.	20
Sesión maxistral	Dous exames escritos de dúas horas cada un, sobre o temario impartido en clase. Avaliarase a capacidade de síntese, de relacionar temas, e de argumentar con claridade	40

Outros comentarios sobre a Avaliación

ESAMES XANEIRO 2011 GRUPOS 1-2 LUNS 17 ÁS 10-13h, GRUPOS 3-4-5 MARTES 18 16:30-19:30

O exame consistirá na presentación da totalidade dos exercicios do temario

A proposta docente está centrada na participación activa dos alumnos en procesos de colaboración mediante traballos de grupo. A construción de solucións e o propio proceso de aprendizaxe atenden ás necesidades da sociedade contemporánea, onde as estruturas colectivas son moi abertas, dinámicas e se presentan cunha grande complexidade. O grupo de traballo é un modelo moi eficaz para reproducir estes parámetros.

Criterios de avaliación:

-A asistencia e implicación do alumno en cada actividade docente.

-A súa capacidade de manexo dos contidos, a xestión correcta das argumentacións, a súa adecuación á formulación proposta, a capacidade de suxestión e a eficacia das súas intervencións.

-O seu interese e eficacia para levar ao límite as reflexións e a proposta elixida.

-Así mesmo, valorarase a incidencia positiva ou negativa do seu traballo nos distintos grupos (equipos de traballo e aula).

Para aqueles alumnos que non satisfagan estes obxectivos ao longo do curso, tense prevista unha proba escrita correspondente á convocatoria de febreiro que se sumará á cualificación dos seus traballos. A convocatoria extraordinaria de xullo consistirá nunha proba escrita e na avaliación das carpetas coa documentación elaborada respecto aos seminarios, aos traballos individuais e aos resultados do obradoiro colectivo.

PROBA DE AVALIACIÓN CONVOCATORIA EXTRAORDINARIA DE XULLO: 1 DE XULLO ÁS 10.00 HORAS

Bibliografía. Fontes de información

DAGOSTINI, Franca, **Analíticos y continentales. Guía de la filosofía de los últimos treinta años**, Ediciones Cátedra, BOZAL, Valeriano (editor)., **Historia de las ideas estéticas y de las teorías artísticas contemporáneas. Vol I y II.**, Visor,

CARRITT, e.f., **Introducción a la estética.**, FCE.,

GADAMER, H. Georg, **La actualidad de lo bello. El arte como juego, símbolo y fiesta**, Paidós,

PAREYSON, Luigi, **Conversaciones de estética**, Visor,

PLAZAOLA, Juan, **Introducción a la estética: historia, teoría, textos**, BAC,

TATARKIEWICZ, Wladyslaw, **Historia de seis ideas**, Tecnos,

Relacionados cos contidos e focalizados ó traballo dos seminarios, presentaránse outros textos para o seu estudo e discusión.

Recomendacións

DATOS IDENTIFICATIVOS**Producción artística: Audiovisuais**

Materia	Producción artística: Audiovisuais			
Código	P01G010V01502			
Titulación	Grao en Belas Artes			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	12	OB	3º	1C
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Debuxo Escultura Pintura			
Coordinador/a	Alonso Romera, Maria Sol			
Profesorado	Alonso Romera, Maria Sol Chavete Rodriguez, Jose Fernandez Fariña, Almudena Novegil Gonzalez-Anleo, Xoan Manuel Valverde Garcia, Alberto			
Correo-e	alonso@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Configurar un contexto analítico e de produción, na práctica artística, desde o cal comprender con profundidade crítica a relación entre a Arte e os soportes audiovisuais en todas as súas vertentes e xéneros principais, desde a súa aparición na escena artística da man do cine vangardista de principios do século XX ata a súa desembocadura na creación sonora e no vídeo do presente.			

Competencias de titulación

Código	
A1	Comprensión crítica da historia, teoría e discurso actual da arte. Comprender de xeito crítico a historia, teoría e discurso actual da arte. Asimilación analítica dos conceptos nos que se sustenta a arte
A2	Comprensión crítica da evolución dos valores estéticos, históricos, materiais, económicos e conceptuais. Analizar a evolución dos valores da arte desde unha perspectiva socioeconómica e cultural
A5	Coñecemento da teoría e do discurso actual da arte, así como o pensamento actual dos artistas a través das súas obras e textos. Actualizar constantemente o coñecemento directo da arte a través dos seus propios creadores
A6	Coñecemento do vocabulario, códigos, e dos conceptos inherentes ao ámbito artístico. Coñecer a linguaxe da arte
A7	Coñecemento do vocabulario e dos conceptos inherentes a cada técnica artística particular. Coñecer a linguaxe creativa específica
A8	Coñecemento das diferentes funcións que a arte adquiriu a través do desenvolvemento histórico. Estudar a evolución do papel da arte a través do tempo
A9	Coñecemento de métodos de produción e técnicas artísticas. Analizar os procesos de creación artística
A12	Coñecemento dos materiais e dos seus procesos derivados de creación e/ou produción. Coñecer os materiais, procedementos e técnicas que se asocian a cada linguaxe artística
A14	Coñecemento dos instrumentos e métodos de experimentación en arte. Aprendizaxe das metodoloxías creativas asociadas a cada linguaxe artística
A16	Coñecemento das características dos espazos e medios de exposición, almacenaxe e transporte das obras de arte
A17	Coñecemento dos diferentes axentes artísticos e o seu funcionamento. Identificar os distintos intermediarios artísticos e as súas funcións na dinámica da arte e a súa metodoloxía de traballo
A19	Capacidade para identificar e entender os problemas da arte. Establecer os aspectos da arte que xeran procesos de creación.
A20	Capacidade de interpretar creativa e imaxinativamente problemas artísticos. Desenvolver os procesos creativos asociados á resolución de problemas artísticos
A21	Capacidade de comprender e valorar discursos artísticos en relación coa propia obra. Establecer medios para comparar e relacionar a obra artística persoal co contexto creativo.
A22	Capacidade de producir e relacionar ideas dentro do proceso creativo
A25	Capacidade de (auto)reflexión analítica e (auto)crítica no traballo artístico.
A28	Capacidade de traballar en equipo. Capacidade de organizar, desenvolver e resolver o traballo mediante a aplicación de estratexias de interacción
A31	Capacidade para xerar e xestionar a produción artística. Saber establecer a planificación necesaria nos procesos de creación artística.
A32	Capacidade de aplicar profesionalmente tecnoloxías específicas. Utilizar as ferramentas apropiadas para as linguaxes artísticas propias
A33	Capacidade de colaboración con outras disciplinas. Desenvolvemento de vías de relación e intercambio con outros campos de coñecemento

A34	Capacidade de colaboración con outras profesións e especialmente cos profesionais doutros campos. Identificar os profesionais adecuados para desenvolver adecuadamente o traballo artístico
A38	Capacidade heurística e de especulación para a realización de novos proxectos e estratexias de acción artísticas. Desenvolver a comprensión e especulación dos problemas artísticos na súa totalidade
A39	Capacidade de determinar o sistema de presentación adecuado para as calidades artísticas específicas dunha obra de arte. Adquirir criterios para a adecuada apreciación da obra de arte en relación co seu entorno e exhibición
A42	Habilidades para a creación artística e capacidade de construír obras de arte. Adquirir as destrezas propias da práctica artística
A43	Habilidade para establecer sistemas de produción. Desenvolver estratexias aplicadas ao exercicio sistemático da práctica artística
A44	Habilidade para realizar, organizar e administrar proxectos artísticos innovadores
A48	Habilidade para unha presentación adecuada dos proxectos artísticos. Saber comunicar os proxectos artísticos en contextos diversificados
B1	Capacidade de xestión da información.
B2	Capacidade de comunicación. Capacidade para expoñer oralmente e por escrito con claridade problemas complexos e proxectos dentro do seu campo de estudo
B10	Capacidade heurística e de especulación para a resolución de problemas, a realización e novos proxectos e estratexias de acción.

Competencias de materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Coñecemento das tendencias estéticas actuais da arte nos medios técnicos.	A1 A5	
Coñecemento dos procedementos propios das disciplinas relacionadas coa videocreación e o audiovisual.	A7 A9 A12	
Coñecementos teóricos e prácticos da interactividade virtual en soportes multimedia e no espazo real.	A5 A7	
Coñecemento das principais ferramentas e sistemas implicados na creación audiovisual.	A9 A12 A14	
Coñecemento dos medios de exposición e difusión da obra audiovisual en redes telemáticas.	A16 A17	
Coñecementos históricos e culturais relacionados coa evolución da imaxe en movemento.	A1 A5 A6 A7	
Coñecemento das implicacións estéticas do soporte dixital na produción artística.	A5 A7	
Coñecemento de sistemas de distribución en rede de contidos audiovisuais.	A16 A31 A39	
Capacidade de aplicar os recursos propios do campo dixital ao desenvolvemento dun traballo artístico personalizado.	A19 A20 A21 A22	
Coñecementos básicos de manipulación técnica do son.	A9 A12 A14	
Capacidade para a comprensión crítica da aplicación das novas tecnoloxías ao discurso artístico.	A2 A19 A20	
Capacidade para desenvolver propostas creativas no ámbito audiovisual.	A31 A32 A38	
Capacidade para comprender o concepto de autoría no contexto dos sistemas de comunicación telemáticos.	A2 A8	
Capacidade para a comprensión crítica das relacións da arte e a tecnoloxía.	A1 A2 A19	
Habilidade no manexo de recursos informáticos na creación artística.	A42 A43 A44	
Capacidade para a análise crítica de obras que impliquen a imaxe en movemento e o son.	A1 A25	B1

Habilidade para o desenvolvemento de proxectos multimedia.	A43 A44	
Capacidade para o manexo de métodos de produción no ámbito do audiovisual.	A31 A32	
Habilidade na procura e/ou xeración de novas aplicacións informáticas específicas para a solución de problemas artísticos concretos.	A43 A44	B10
Capacidade para comprender na súa máxima intensidade a experiencia do taller de produción e creación.	A20 A22 A31 A32	
Habilidade para o uso de recursos dispoñibles na rede para a creación, difusión e exposición de obras de arte.	A48	B1 B2
Capacidade para comprender o audiovisual como linguaxe creativa e ferramenta de experimentación.	A19 A20 A31 A32	
Capacidade para comprender as obras audiovisuais en relación con outras disciplinas artísticas.	A28 A31 A32 A33 A34	
Habilidade para o uso creativo da temporalidade na obra de arte.	A42 A43	
Habilidade para o manexo de instrumentos e métodos propios da videocreación e o son.	A42 A43	
Habilidade para desenvolver os aspectos expresivos da imaxe en movemento e o son.	A42 A43	
Habilidade para a integración de disciplinas distintas na produción artística.	A33 A42 A43	
Habilidade para desenvolver proxectos audiovisuais en todas as súas fases.	A31 A42 A43	

Contidos

Tema	
Son: maquinismo e modernidade.	Da literatura á poesía fonética. A arte dos ruídos.
Son: atonalidade e ruidismo.	Manifesto dos ruídos: Luigi Russolo. A distancia das cousas: Marcel Duchamp.
Son: nos límites do musical: ruído e experimentación.	Movemento Fluxus. John Cage: o espazo sonoro do silencio. Outras posicións no contexto actual do sonoro.
Son: gravación e montaxe de obras sonoras.	Prácticas relacionadas coa montaxe de bandas sonoras. Videoclips. Obra sonora: monocanle ou instalación.
Vídeo: estética da creación audiovisual.	O espazo e o tempo na imaxe en movemento.
Vídeo: arte e cinematografía	A relación das artes plásticas co cine. A estreita relación entre cine e pintura.
Vídeo: análise da orixe e evolución da cinematografía.	Cine con argumento versus cine sen argumento. Cine puro vangardista. Cine puro documental.
Vídeo: afondamento no concepto de «montaxe».	Captura, representación e articulación do tempo e do movemento.
Vídeo: análise, estudo e definición dos distintos modos de expresión ou xéneros da videocreación.	Vídeo monocanle. Videoperformance. Videoinstalación. Videoescultura.
Técnica audiovisual: modos de xeración da imaxe.	Realismo-ficción. Iluminación. Decorados. Dirección artística.
Técnica audiovisual: rexistro, captura e edición da imaxe.	Dispositivos de cámara. Dispositivos hardware e software informáticos.

Técnica audiovisual: achegamento e uso práctico das ferramentas de creación.

Final cut.
Soundtrack.
Sound studio.
Conversores de vídeos.
Secuenciadores de vídeo non lineal.
Tratamento de imaxe para web.
Tratamento do vídeo dixital para a súa adaptación a novos sistemas.
Autoría de sistemas DVD.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Sesión maxistral	50	0	50
Prácticas de laboratorio	20	50	70
Obradoiros	15	37.5	52.5
Traballos de aula	20	50	70
Traballos tutelados	0	57.5	57.5

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Sesión maxistral	Clase maxistral con apoio de documentación e sistemas multimedia. Exposición dos contidos da materia: exposición teórica dos conceptos relacionados coa linguaxe audiovisual. Exposición teórica da ontoloxía da imaxe en movemento. Exemplos paradigmáticos da historia e xéneros principais da cinematografía. Análise crítica de axiomas culturais que definen os distintos soportes audiovisuais mediante a resolución de problemas prácticos. Toma de apuntamentos e exposición debatida dos mesmos. Modalidade: guiada. Presenza do/a docente e presenza obrigatoria do alumnado: a asistencia será controlada mediante sinatura. Escenario: aula ordinaria. Sala de proxeccións.
Prácticas de laboratorio	Descrición: aprendizaxe práctica, mediante a simulación de casos, do manexo das ferramentas de creación (hardware e software) implicadas na gravación, captura, edición e postprodución da imaxe e o son dixital. Modalidade: guiada. Presenza do/a docente e presenza obrigatoria do alumnado: a asistencia será controlada mediante sinatura. Escenario: laboratorio de audiovisuais.
Obradoiros	Aprendizaxe e realización de prácticas de iluminación en plató. Creación de ambientes e decorados. Manexo directo do equipamento técnico e da grella de focos instalada. Realización de exercicios de toma de imaxe con control de temperatura de cor. Modalidade: asistencia específica por parte do profesor ás actividades individuais e/ou de grupo que desenvolven os estudantes. A asistencia do alumnado será controlada mediante sinatura. Escenario: plató.
Traballos de aula	Descrición: ou alumnado, individualmente ou en grupo (5 alumnos máximo), desenvolve na aula ou deseño e a realización, como obra final, de 2 proxectos experimentais de creación audiovisual relacionados con algún dous xéneros ou problemáticas audiovisuais desenvolvidos na materia: o primeiro supón ser un exercicio de aproximación, mentres que o segundo o é de perfeccionamento. Modalidade: guiada, con seguimento do traballo e avaliación (tanto durante ou proceso como non resultado final) e vinculado ao seu desenvolvemento con actividades autónomas do estudante. A asistencia do alumnado será controlada mediante sinatura.
Traballos tutelados	Descrición: abastécese ao alumnado dunha bibliografía específica e de obriga lectura, a partir dá cal, individualmente ou en grupo (5 persoas), realizarase un traballo de análise sobre ás conclusións alcanzadas, que se debaterá non aula e presentarase por escrito. Modalidade: autónoma. O alumnado dispón de sesións de titoría para facilitar ou seguimento do seu traballo por parte do/a docente.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballos tutelados	Traballos de aula: La atención personalizada en este ámbito se lleva a cabo de forma presencial. Se desarrolla directamente en el aula durante el tiempo de presencialidad del alumno programado para esta labor y, por lo tanto, durante la realización del proyecto (obra audiovisual) que el alumno esté llevando a cabo. Tiene carácter teórico y práctico. Trabajos tutelados: La atención personalizada en este ámbito se lleva a cabo durante el horario de tutorías fijado previamente por el/la(s) docente/s. Tiene carácter teórico y práctico. Se desarrolla de forma individual o en pequeños grupos. Se realiza fuera del aula (despachos de profesor o despachos de aula). Horario Tutorías SOL ALONSO: Martes 15:30h a 21:30h Horario Tutorías JOSÉ CHAVETE: Martes 15:30h a 21:30h Horario Tutorías XOAN ANLEO: Martes 15:30h a 21:30h Horario Tutorías Alberto Valverde: Lunes 4:00h a 20:00h

Traballos de aula Trabajaos de aula: La atención personalizada en este ámbito se lleva a cabo de forma presencial. Se desarrolla directamente en el aula durante el tiempo de presencialidad del alumno programado para esta labor y, por lo tanto, durante la realización del proyecto (obra audiovisual) que el alumno esté llevando a cabo. Tiene carácter teórico y práctico. Trabajaos tutelados: La atención personalizada en este ámbito se lleva a cabo durante el horario de tutorías fijado previamente por el/la(s) docente/s. Tiene carácter teórico y práctico. Se desarrolla de forma individual o en pequenos grupos. Se realiza fuera del aula (despachos de profesor o despachos de aula). Horario Tutorías SOL ALONSO: Martes 15:30h a 21:30h Horario Tutorías JOSÉ CHAVETE: Martes 15:30h a 21:30h Horario Tutorías XOAN ANLEO: Martes 15:30h a 21:30h Horario Tutorías Alberto Valverde: Lunes 4:00h a 20:00h

Avaliación

Descrición	Cualificación
<p>Traballos de aula A avaliación é continua durante o transcurso da materia. Valóranse especialmente os seguintes aspectos: evolución persoal e dos contidos do proxecto que se vai realizar; participación activa e seguimento da materia, así como a actitude no obradoiro e a asistencia a este; manexo adecuado e creativo das ferramentas e software de creación, e uso responsable destas ferramentas; interese e criterio personalizado nas distintas actividades de estudo, creación, participación e análise da materia.</p> <p>Estipularase unha data final de entrega do traballo e, a continuación, unha data para a publicación da súa cualificación final.</p> <p>Se a cualificación do traballo de aula acada o nivel de aprobado, será ponderada segundo o seu tanto por cento de valor, xunto á cualificación obtida co traballo tutelado. Todo isto conformará a cualificación final da materia.</p> <p>No caso de que o alumno non supere o nivel de aprobado ou de que non realice a entrega do traballo de aula que se estipula como proxecto práctico da materia, poderase optar, para aprobar a materia, á realización dun exame práctico na primeira convocatoria (febreiro). Datas convocatoria febreiro: 21/26/27 xaneiro 2011. En horario de clases correspondente a cada grupo.</p>	75
<p>Traballos tutelados A presentación do traballo tutelado (traballo teórico escrito), ao final do cuadrimestre (para o que se estipulará unha data final de entrega), é obrigatoria para todo o alumnado.</p> <p>Valorarase: a elección temática; o grao de indagación, análise e manexo da documentación consultada para o desenvolvemento do traballo; a elaboración dun índice temático coherente e de calidade; o estilo de escritura; a achega de material gráfico e a presentación.</p> <p>A non presentación do traballo teórico escrito (traballo tutelado) restará o 25% á cualificación obtida no traballo de aula.</p>	25%

Outros comentarios sobre a Avaliación

Segunda convocatoria (xullo):
 O alumnado deberá presentar un proxecto audiovisual propio (obra final), segundo os mesmos parámetros que se transmitiron e impartiron na materia. Este proxecto deberá realizarse ata a data da convocatoria baixo titorización dalgún ou de todos os docentes da materia e, polo tanto, os profesores deberán coñecer os proceso de realización deste traballo e saber que será presentado como resultado para avaliar na segunda convocatoria da materia (xullo). Para isto, o alumnado deberá manter contacto, nos horarios de titorías que se estipulen, cos profesores implicados.

Xunto co proxecto audiovisual (obra final), o alumno deberá presentar un monográfico-traballo de documentación do tema que aborde, para que sirva como base de investigación do seu proxecto. Deberá basearse no mesmo tipo de guión que previu que se estipulase na materia.

A cualificación obtida como nota final da materia valorarase da seguinte maneira: proxecto audiovisual (75%); monográfico-traballo de documentación (25%).

Bibliografía. Fontes de información

BAIGORRI; L., **Video: Primera Etapa (El Video en el contexto social y artístico de los años 60/70)**, Brumaria,
 DANCYGER; K., **Técnicas de edición en cine y vídeo**, Gedisa,
 MARTÍN GUTIÉRREZ; G., **Cineastas frente al espejo**, T&B Editores. Festival Internacional de Cine de Las Palmas,
 MARTIN; S. GROSENICK; U. (ED.), **Videoarte**, Taschen,
 ROMAGUERA I RAMIO; J. ALSINA THEVENET; H. (ED.), **Textos y Manifiestos del Cine**, Cátedra. Signo e imágen,
 TORREIRO; C. CERDÁN; J. (ED.), **Documental y Vanguardia**, Cátedra. Signo e imágen,

Recomendacións

DATOS IDENTIFICATIVOS**Producción artística: Imaxe I**

Materia	Producción artística: Imaxe I			
Código	P01G010V01503			
Titulación	Grao en Belas Artes			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	12	OB	3º	1C
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Debuxo Pintura			
Coordinador/a	Blanco Salgueiro, Loreto			
Profesorado	Blanco Salgueiro, Loreto Matesanz Perez, Maria Consuelo Pajares Vales, Maria Teresa Pastor Bravo, Jesus Luis			
Correo-e	loblancosal@yahoo.es			
Web				
Descrición xeral	Esta materia inscríbese dentro da produción exclusivamente artística, e tamén está relacionada con algunhas outras actividades artísticas implicadas na produción de imaxes de carácter artístico.			

Competencias de titulación

Código	
A1	Comprensión crítica da historia, teoría e discurso actual da arte. Comprender de xeito crítico a historia, teoría e discurso actual da arte. Asimilación analítica dos conceptos nos que se sustenta a arte
A7	Coñecemento do vocabulario e dos conceptos inherentes a cada técnica artística particular. Coñecer a linguaxe creativa específica
A9	Coñecemento de métodos de produción e técnicas artísticas. Analizar os procesos de creación artística
A12	Coñecemento dos materiais e dos seus procesos derivados de creación e/ou produción. Coñecer os materiais, procedementos e técnicas que se asocian a cada linguaxe artística
A14	Coñecemento dos instrumentos e métodos de experimentación en arte. Aprendizaxe das metodoloxías creativas asociadas a cada linguaxe artística
A20	Capacidade de interpretar creativa e imaxinativamente problemas artísticos. Desenvolver os procesos creativos asociados á resolución de problemas artísticos
A22	Capacidade de producir e relacionar ideas dentro do proceso creativo
A25	Capacidade de (auto)reflexión analítica e (auto)crítica no traballo artístico.
A26	Capacidade de curiosidade e de sorpresa máis para alén da percepción práctica. Desenvolver a percepción mental para alén do retiniano
A31	Capacidade para xerar e xestionar a produción artística. Saber establecer a planificación necesaria nos procesos de creación artística.
A32	Capacidade de aplicar profesionalmente tecnoloxías específicas. Utilizar as ferramentas apropiadas para as linguaxes artísticas propias
A33	Capacidade de colaboración con outras disciplinas. Desenvolvemento de vías de relación e intercambio con outros campos de coñecemento
A37	Capacidade de identificar os problemas artísticos e/ou socioculturais así como os condicionantes que fan posible discursos artísticos determinados. Describir os condicionantes que inciden na creación artística. Análise das estratexias de produción artística
A38	Capacidade heurística e de especulación para a realización de novos proxectos e estratexias de acción artísticas. Desenvolver a comprensión e especulación dos problemas artísticos na súa totalidade
A42	Habilidades para a creación artística e capacidade de construír obras de arte. Adquirir as destrezas propias da práctica artística
A43	Habilidade para establecer sistemas de produción. Desenvolver estratexias aplicadas ao exercicio sistemático da práctica artística
B1	Capacidade de xestión da información.

Competencias de materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Coñecemento de diferentes disciplinas artísticas propias da creación de imaxes e a súa posible interrelación.	A7 A9 A12

Coñecemento dos procedementos propios das disciplinas relacionadas coa elaboración de imaxes.	A7 A9 A12	
Coñecemento de sistemas de reprodución da imaxe.	A9 A12 A14	
Capacidade para desenvolver propostas creativas con extensión.	A31 A32 A37	
Capacidade para abordar problemas da arte nun conxunto de obras.	A31 A37 A38	
Capacidade para a visualización e a análise de imaxes.	A1 A25	B1
Capacidade para o manexo de métodos de produción específicos.	A31 A32	
Capacidade para comprender na súa máxima intensidade a experiencia do taller de produción e creación.	A20 A22 A31 A32	
Capacidade para dar visibilidade ás ideas mentais e ao mundo sensible.	A31 A38	
Capacidade para pasar das imaxes mentais ás visuais.	A31 A32	
Capacidade para a proxección e construción de imaxes previas á obra.	A26 A38	
Habilidade para o manexo de instrumentos e métodos propios do debuxo, a pintura e a fotografía.	A42 A43	
Habilidade para a experimentación coa imaxe.	A42 A43	
Habilidade para a integración de disciplinas distintas na produción de imaxes.	A33 A42 A43	

Contidos

Tema

PRODUCCIÓN ARTÍSTICA:IMAXE 1	-A pintura e o debuxo como xénero. Procesos e técnicas. A fotografía aplicada á produción de imaxes
PRODUCCIÓN ARTÍSTICA:IMAXE 1	-Desenvolvemento e expansión do campo pictórico.Relacións con outros xéneros e disciplinas -Desenvolvementos e expansións do debuxo como campo creativo. relacións con outros xéneros e disciplinas. -Procesos reversibles e irreversibles. Procesos e procedementos de creación de imaxes únicas. -Introdución ao proxecto na creación de imaxes
PRODUCCIÓN ARTÍSTICA:IMAXE 1	-Concepto de autoría.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Sesión maxistral	15	0	15
Traballos de aula	50	0	50
Resolución de problemas e/ou exercicios de forma autónoma	0	158	158
Saídas de estudo/prácticas de campo	0	25	25
Estudos/actividades previos	0	12	12
Traballos e proxectos	40	0	40

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Sesión maxistral	Clase presencial con posible apoio multimedia. Obxectivos: aportarlle ao/á alumno/a unha contextualización teórica e/ou visual que facilite a comprensión e realización dos exercicios prácticos formulados.
Traballos de aula	Os estudantes traballan individualmente ou en grupo baixo supervisión do profesor.

Resolución de problemas e/ou exercicios de forma autónoma	Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O/a alumno/a debe desenvolver de forma autónoma a análise e a resolución dos problemas e/ou exercicios.
Saídas de estudo/prácticas de campo	Actividade autónoma do alumno.
Estudos/actividades previos	Documentación dos traballos realizados. Preparación de avaliacións. Actividade autónoma do alumno.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballos de aula	O profesorado atende individual e/ou colectivamente aos estudantes no seu traballo. Persegue orientar e dar as pautas necesarias a cada estudante durante o desenvolvemento da actividade creadora Tutorías: Jesús Pastor: luns de 8,30 a 9,30-13.30 a 17-20 a 20,30 e os martes 15,30 a 16,30. Chelo Matesanz: mércores de 15.30h a 21.30 h Teresa Pajares: mércores de 9 a 15 h. Loreto Blanco: Primeiro cuadrimestre: luns de 9.30 a 10.30 e de 14.30 a 17.30 horas e mércores de 9.30 a 11.30. Segundo cuadrimestre: Luns de 13.30 a 17.30 horaas e mércores de 8.30 a 10.30 horas

Avaliación

	Descrición	Cualificación
Sesión maxistral	Exames orais (probas orais na aula, entrevista, debate, etc.).	10%
Traballos de aula	Técnicas de observación (asistencia, implicación e compromiso).	20
Resolución de problemas e/ou exercicios de forma autónoma	Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolver as solucións adecuadas ou correctas mediante a exercitación de rutinas, a aplicación de procedementos de transformación da información dispoñible e a interpretación dos resultados. Adóitase utilizar como complemento da lección maxistral.	20
Traballos e proxectos	O estudante de xeito individual ou en grupo presenta o resultado do seu traballo, proxectos, etc., ante o profesor e un grupo de estudantes. Obxectivos. Comprobar a comprensión que o alumno/a realizou da súa práctica artística, así como a súa capacidade de análise e autocrítica.	50

Outros comentarios sobre a Avaliación

Avaliación continua a través do seguimento do traballo no aula-taller.

Avaliación continua a través da exposición de proxectos e resultados.

Avaliación global do proceso de aprendizaxe e a adquisición de competencias e coñecementos.

Cualificación final numérica de 0 a 10 segundo a lexislación vixente.

Nas datas de exame poderase pedir a presentación de todos os exercicios e propostas expostas durante o curso. Se o profesor ou a profesora considéranlo necesario realizarán algunha proba específica teórico/práctica.

P1-Luns 18 de xaneiro en horario de clase

P2-Martes 18 de xaneiro ás 10 horas

P3-Martes 18 de xaneiro en horario de clase

P4-Luns 17 de xaneiro ás 11 horas

Bibliografía. Fontes de información

BACHELARD, Gastón, **La poética del espacio**, Ed. Fondo de Cultura Económiva,,
BOZAL, Valeriano, **Mímesis, las imágenes y las cosas**, La Balsa de la Medusa, Visor Dis.,S.A.,,
DERRIDA, Jacques, **La reconstrucción en las fronteras de la filosofía**, Paidós Ibérica,,
KRAUSS, Rosalind E., **El inconsciente óptico**, Colección Metrópolis, Editorial Tecnos,,
SENTÍS, Mireia, **Al límite del juego**, ed. Ardora,,
SHINER, Larry, **La invención del arte**, Paidós,,

Recursos e fontes de información complementaria.

KAHLO, Frida *El diario de Frida Kahlo. Un íntimo autorretrato*, (introducción de Carlos Fuentes), Editorial

Debate, C. de L.,

S.A., 1995.

Robert Rauschenberg. A retrospective, Guggenheim Museo, Bilbao, 1999.

Experiencias artísticas del Centro I+D de la Estampa Digital. Impresiones, Real Academia de Bellas Artes de San Fernando □ Calcografía Nacional, Madrid, 2001.

Huellas de Luz. El arte y los Experimentos de William Henry Fox Talbot, Museo Nacional Centro de Arte Reina Sofía, Madrid, 2001.

Recomendacións

Materias que se recomienda ter cursado previamente

Expresión artística: Debuxo-Forma/P01G010V01102

Expresión artística: Materia-Cor/P01G010V01201

Técnicas fotográficas/P01G010V01204

Técnicas pictóricas/P01G010V01104

Debuxo/P01G010V01402

Pintura/P01G010V01404

Outros comentarios

Asistir e visitar regularmente exposicións en museos e galerías de arte.

Recoméndase traballar, traballar e traballar.

DATOS IDENTIFICATIVOS**Arte e contemporaneidade**

Materia	Arte e contemporaneidade			
Código	P01G010V01601			
Titulación	Grao en Belas Artes			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	3º	2C
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento	Escultura Pintura			
Coordinador/a	Rodríguez Caldas, Maria del Mar			
Profesorado	Rodríguez Caldas, Maria del Mar Roman Redondo, Juan Carlos			
Correo-e	mar.ber@terra.es			
Web				
Descrición xeral	□Arte e contemporaneidade□ é unha materia transversal pertencente ao módulo dos contextos artísticos e dedicada a afrontar os aspectos máis circunstanciais e de época da arte, tanto pola súa significación social como cultural. Esta materia complementa os coñecementos adquiridos secuencialmente en cursos anteriores, máis especificamente nas materias de "Antropoloxía da Arte" e "Historia da Arte", de primeiro curso, e "Psicoloxía da Arte" e "Arte e modernidade", de segundo curso. Esta materia pretende que o alumno coñeza e analice aquelas prácticas artísticas que se desenvolven na actualidade e que as relacione con aqueles conceptos establecidos na idea de contemporaneidade. Esta materia terá continuidade no cuarto curso e, máis especificamente, nas materias: "Traballo de fin de grao", "Proxectos artísticos", "Artes afíns" e "Xestión, ámbito artístico e mundo profesional".			

Competencias de titulación

Código	
A1	Comprensión crítica da historia, teoría e discurso actual da arte. Comprender de xeito crítico a historia, teoría e discurso actual da arte. Asimilación analítica dos conceptos nos que se sustenta a arte
A2	Comprensión crítica da evolución dos valores estéticos, históricos, materiais, económicos e conceptuais. Analizar a evolución dos valores da arte desde unha perspectiva socioeconómica e cultural
A3	Comprensión crítica da responsabilidade de desenvolver o propio campo artístico. Compromiso social do artista
A4	Comprensión crítica da dimensión preformativa e de incidencia social da arte. Analizar a repercusión recíproca entre a arte e a sociedade
A5	Coñecemento da teoría e do discurso actual da arte, así como o pensamento actual dos artistas a través das súas obras e textos. Actualizar constantemente o coñecemento directo da arte a través dos seus propios creadores
A6	Coñecemento do vocabulario, códigos, e dos conceptos inherentes ao ámbito artístico. Coñecer a linguaxe da arte
A7	Coñecemento do vocabulario e dos conceptos inherentes a cada técnica artística particular. Coñecer a linguaxe creativa específica
A8	Coñecemento das diferentes funcións que a arte adquiriu a través do desenvolvemento histórico. Estudar a evolución do papel da arte a través do tempo
A9	Coñecemento de métodos de produción e técnicas artísticas. Analizar os procesos de creación artística
A10	Coñecemento de institucións e organismos culturais españois e internacionais e do seu funcionamento (rede museística, exposicións, bienais, etc.)
A11	Coñecemento das normas de actuación derivadas dos dereitos de autor e propiedade
A12	Coñecemento dos materiais e dos seus procesos derivados de creación e/ou produción. Coñecer os materiais, procedementos e técnicas que se asocian a cada linguaxe artística
A13	Coñecemento básico da metodoloxía de investigación das fontes, a análise, a interpretación e síntese. Analizar, interpretar e sintetizar as fontes
A14	Coñecemento dos instrumentos e métodos de experimentación en arte. Aprendizaxe das metodoloxías creativas asociadas a cada linguaxe artística
A15	Coñecemento dos métodos artísticos susceptibles de seren aplicados a proxectos socioculturais. Estudar as metodoloxías que faciliten a actuación artística no entorno social
A16	Coñecemento das características dos espazos e medios de exposición, almacenaxe e transporte das obras de arte
A17	Coñecemento dos diferentes axentes artísticos e o seu funcionamento. Identificar os distintos intermediarios artísticos e as súas funcións na dinámica da arte e a súa metodoloxía de traballo
A18	Coñecementos básicos de economía e marketing. Analizar e situar a actividade artística nun contexto estratéxico e de competencia. Establecer e manter relacións comerciais con clientes e/ou socios
A19	Capacidade para identificar e entender os problemas da arte. Establecer os aspectos da arte que xeran procesos de creación.
A20	Capacidade de interpretar creativa e imaxinativamente problemas artísticos. Desenvolver os procesos creativos asociados á resolución de problemas artísticos
A21	Capacidade de comprender e valorar discursos artísticos en relación coa propia obra. Establecer medios para comparar e relacionar a obra artística persoal co contexto creativo.

A25	Capacidade de (auto)reflexión analítica e (auto)crítica no traballo artístico.
A35	Capacidade para activar un contexto cultural e/ou modificar un contexto público ou privado. Saber entender o contexto cultural para xerar iniciativas e dinamizar o entorno
A37	Capacidade de identificar os problemas artísticos e/ou socioculturais así como os condicionantes que fan posible discursos artísticos determinados. Describir os condicionantes que inciden na creación artística. Análise das estratexias de produción artística
A39	Capacidade de determinar o sistema de presentación adecuado para as calidades artísticas específicas dunha obra de arte. Adquirir criterios para a adecuada apreciación da obra de arte en relación co seu entorno e exhibición
B1	Capacidade de xestión da información.
B2	Capacidade de comunicación. Capacidade para expoñer oralmente e por escrito con claridade problemas complexos e proxectos dentro do seu campo de estudo
B3	Coñecemento básico da metodoloxía de investigación das fontes, a análise, a interpretación e síntese
B4	Capacidade de aprendizaxe autónoma.
B5	Capacidade de traballar autonomamente.
B6	Capacidade de traballar en equipo.
B7	Capacidade de integración en grupos multidisciplinares. Capacidade de colaboración con profesionais doutros campos
B8	Capacidade de iniciativa propia e de automotivación.
B9	Capacidade de perseverancia.
B10	Capacidade heurística e de especulación para a resolución de problemas, a realización e novos proxectos e estratexias de acción.
B11	Habilidades interpersoais, conciencia das capacidades e dos recursos propios
B12	Capacidade de adaptación a novas situacións.
B13	Recoñecemento da diversidade e a multiculturalidade
B15	Sensibilidade a respecto do patrimonio cultural.
B16	Compromiso ético profesional.

Competencias de materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Coñecemento das prácticas artísticas máis contemporáneas.	A1 A2 A5 A8	
Coñecemento de textos e reflexións sobre a práctica contemporánea da arte.	A1 A5	
Coñecemento das canles de exposición e difusión da arte contemporánea.	A5 A16 A17	
Coñecemento da realidade contemporánea da arte galega.	A1 A2 A5 A8	
Capacidade de recoñecemento de contextos artísticos contemporáneos.	A2 A4 A19 A35	
Capacidade de contextualizar proxectos e obras artísticas contemporáneas.	A37	B2
Capacidade para encadrar os proxectos artísticos propios nas sensibilidades máis contemporáneas.	A5 A21 A25 A37 A39	
Capacidade para a comprensión crítica das producións artísticas contemporáneas.	A37	B1 B2
Habilidade para comprender a creación artística en contextos contemporáneos.	A1 A37	B2

Habilidade para establecer discursos críticos sobre a arte contemporánea.

A1 B1
 A2 B2
 A3 B3
 A4 B4
 A5 B5
 A6 B6
 A7 B7
 A8 B8
 A9 B9
 A10 B10
 A11 B11
 A12 B12
 A13 B13
 A14 B15
 A15 B16
 A17
 A18
 A19
 A20

Habilidade para a contextualización do traballo propio nas manifestacións culturais contemporáneas.

A8
 A9
 A10
 A11
 A12
 A13

Contidos

Tema

a) A idea de contemporaneidade.	<ol style="list-style-type: none"> 1. O concepto de tempo. Ideas sobre pasado, presente e futuro. 2. "Zeitgeist": deseñamos o presente como se fose o futuro. "Volksgeist": construímos o presente a través do pasado. 3. As curvaturas espazo-temporais. O revival e o eterno retorno. 4. Erudición e citacionismo, crítica e apropiacionismo. 5. A arte como expresión do presente. A idea de contemporaneidade. 6. A arte contemporánea como necesidade global de representar o presente. Cara a un novo estilo internacional.
b) Construír a contemporaneidade. Actividade e actitude do artista.	<ol style="list-style-type: none"> 1. O paradigma da arte nova. Xuventude e contemporaneidade. 2. O artista contemporáneo. Do artista personalista/individualista ao artista colaborador/produtor, e viceversa. 3. Quen substitúe a Rafael? De como a excelencia non pode ser substituída polo anonimato e a multitude. 4. O artista relacional. Evolucións situacionistas sobre os axentes implicados no acontecemento artístico. A obra de arte sen corpo e o artista (calquera, todos, ningún) lección. Populismo versus demonismo.
c) Vivir e experimentar a contemporaneidade.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Da arte como exercicio poético e intelectual á arte como produto cultural. Arte e sociedade 2. A arte nas sociedades contemporáneas. O entrecruzamento das sociedades, as comunidades e os seus parámetros evolutivo-contextuais: Oriente/Occidente (Eurasia), Europa/América, Primeiro Mundo/ Terceiro Mundo, etc. 3. Arte e relixión. O debate hexemónico-relixioso na arte contemporánea. Xudaísmo/cristianismo (católicos/protestantes). A presenza de máis relixións na escena artística: ortodoxos, musulmáns, budistas, hinduístas, etc. 4. A arte contemporánea como parte da industria cultural e do entretemento. Bienais, feiras de arte e macroexposicións transformadas en parques temáticos e en eventos sociais. 5. Lexitimación, significación e mercado da arte. Axencias e intermediarios. Tipos de mercados da arte e a súa relación coas sociedades, as institucións e as diferentes políticas culturais. 6. O debate entre a arte pública e a arte privada. De existiren coleccións públicas e privadas, e de igual maneira, políticas culturais e iniciativas privadas, existirán tamén artistas públicos e artistas privados?

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Seminarios	2	6	8
Actividades introductorias	5	0	5

Debates	4	8	12
Sesión maxistral	3.5	10.5	14
Resolución de problemas e/ou exercicios	8	17	25
Presentacións/exposicións	6	24	30
Saídas de estudo/prácticas de campo	2	6	8
Titoría en grupo	4	8	12
Probos prácticas, de execución de tarefas reais e/ou simuladas.	10	10	20
Probos de resposta longa, de desenvolvemento	8	8	16

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Seminarios	Propónse a comprensión e/ou diagnóstico de escenarios que atinxen á arte na actualidade. A análise de actividades relacionadas coa arte contemporánea e a súa estrutura no social será o foco de atención da práctica seminarial.
Actividades introdutorias	Presentamos unha posta en contacto entre a organización dos recursos conceptuais e discursivos do alumno e os contidos que desenvolverá a materia. As actividades introdutorias buscan a complicitade entre o alumno, a materia e os profesores que a imparten.
Debates	A materia propiciará o debate no concerne ao desenvolvemento persoal e á formación dun criterio ideolóxico e social. O contemporáneo caracterízase pola construción dun sentimento formado por múltiples pensamentos contrarios e en constante emerxencia.
Sesión maxistral	Construír un corpo teórico de reflexión que lle permita ao alumnado interrogarse sobre as cuestións que conforman a práctica artística no contexto das dinámicas culturais actuais.
Resolución de problemas e/ou exercicios	Trátase de potenciar o traballo en grupo mediante a resolución de cuestións que teñen que ver coa actividade artística, sendo esta un vehículo de colaboracións cada vez máis interdisciplinar.
Presentacións/exposicións	Facer posible o desenvolvemento de capacidades no alumnado que lle permitan desenvolverse plenamente no ámbito discursivo da arte contemporánea.
Saídas de estudo/prácticas de campo	Coñecer in situ e en directo todo o ambiente que conforman as actividades propias da arte contemporánea.
Titoría en grupo	Incentivar a autoavaliación onde todo o grupo cuestiona e analiza o resultado alcanzado polos membros do grupo. Conseguir, ademais, que o grupo se unifique mediante obxectivos comúns.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Seminarios	O alumno coñece, a través do debate, os seminarios e a resolución de problemas, o grao de asentimento e significación que obtén dentro da clase, a súa capacidade para convencer no debate, o manexo que fai dos datos e a súa argumentación dos discursos contemporáneos. Horarios de titorías: Juan Carlos Román Redondo: Martes de 8:30 a 14:30h. María del Mar Rodríguez Caldas: Luns de 12 a 16h.
Resolución de problemas e/ou exercicios	O alumno coñece, a través do debate, os seminarios e a resolución de problemas, o grao de asentimento e significación que obtén dentro da clase, a súa capacidade para convencer no debate, o manexo que fai dos datos e a súa argumentación dos discursos contemporáneos. Horarios de titorías: Juan Carlos Román Redondo: Martes de 8:30 a 14:30h. María del Mar Rodríguez Caldas: Luns de 12 a 16h.

Avaliación

	Descrición	Cualificación
Debates	Valoraranse as capacidades discursivas e argumentativas do alumno. Incentivaranse ou xeraranse debates na materia.	20%
Resolución de problemas e/ou exercicios	A avaliación continua será o sistema de valoración nos diferentes exercicios que se desenvolverán ao longo do curso.	25%
Probos prácticas, de execución de tarefas reais e/ou simuladas.	Os exames prácticos evidenciarán as aptitudes do alumno para desenvolver aquelas facetas que foron formuladas como hipóteses desde o ámbito teórico.	25%
Probos de resposta longa, de desenvolvemento	Valoraranse as achegas e as reflexións persoais.	30%

Outros comentarios sobre a Avaliación

A avaliación será continua.

Na segunda convocatoria, entregaranse os traballos non realizados ou non superados durante o curso.

Bibliografía. Fontes de información

Argan, Giulio Carlo (et alt.), **El pasado en el presente. El revival en las artes plásticas, la arquitectura, el cine y el teatro**, Gustavo Gili,

Borrazás, Xuxo, **Dos Patriarcas á arte suicida**, Galaxia,

Bourdieu, Pierre, **Las reglas del arte. Génesis y estructura del campo literario.**, Anagrama,

Bourriaud, Nicolas, **Estética relacional**, Adriana Hidalgo,

Guasch, Anna María, **La crítica de arte. Historia, teoría y praxis**, Serbal,

Gutiérrez Vicén, Javier, **El futuro de la creación. Los derechos de autor de los creadores visuales.**, Trama,

Wallis, Brian, **Arte después de la modernidad. Nuevos planteamientos en torno a la representación.**, Akal,

AA.VV., **Arte crítico, esfera pública y acción directa.**, Universidad de Salamanca,

---

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Arte e espazo social/P01G010V01901

Xestión, ámbito artístico e mundo profesional/P01G010V01910

Transmisión, mediación e educación artística/P01G010V01802

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Filosofía da arte/P01G010V01501

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Antropoloxía: Antropoloxía da arte/P01G010V01101

Historia: Historia da arte/P01G010V01202

Arte, linguaxe e representación/P01G010V01303

Arte: Arte e modernidade/P01G010V01401

Outros comentarios

As materias que foron seleccionadas establecen un vínculo teórico e analítico cos contidos da materia [Arte e contemporaneidade].

DATOS IDENTIFICATIVOS**Producción artística: Imaxe II**

Materia	Producción artística: Imaxe II			
Código	P01G010V01602			
Titulación	Grao en Belas Artes			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	12	OB	3º	2C
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Debuxo Pintura			
Coordinador/a	Soler Baena, Ana Maria			
Profesorado	Alonso Blanco, Fruela Bandera Vera, Antonio Maria Dopico Castro, Marcos Gradín Carbajal, Cristian Enrique Soler Baena, Ana Maria Tejo Veloso, Carlos			
Correo-e	anasolerbaena@gmail.com			
Web				
Descrición xeral	A materia de "Producción Artística: Imaxe 2" está deseñada para que conflúan nela contidos comúns de deseño gráfico e editorial, ilustración, fotografía e técnicas gráficas aplicadas á arte contemporánea. Tomando como fío condutor a obra de arte múltiple, preténdese desenvolver un proceso creativo en torno ao libro de artista como proxecto artístico propio.			

Competencias de titulación

Código	
A1	Comprensión crítica da historia, teoría e discurso actual da arte. Comprender de xeito crítico a historia, teoría e discurso actual da arte. Asimilación analítica dos conceptos nos que se sustenta a arte
A6	Coñecemento do vocabulario, códigos, e dos conceptos inherentes ao ámbito artístico. Coñecer a linguaxe da arte
A7	Coñecemento do vocabulario e dos conceptos inherentes a cada técnica artística particular. Coñecer a linguaxe creativa específica
A9	Coñecemento de métodos de produción e técnicas artísticas. Analizar os procesos de creación artística
A12	Coñecemento dos materiais e dos seus procesos derivados de creación e/ou produción. Coñecer os materiais, procedementos e técnicas que se asocian a cada linguaxe artística
A14	Coñecemento dos instrumentos e métodos de experimentación en arte. Aprendizaxe das metodoloxías creativas asociadas a cada linguaxe artística
A19	Capacidade para identificar e entender os problemas da arte. Establecer os aspectos da arte que xeran procesos de creación.
A20	Capacidade de interpretar creativa e imaxinativamente problemas artísticos. Desenvolver os procesos creativos asociados á resolución de problemas artísticos
A22	Capacidade de producir e relacionar ideas dentro do proceso creativo
A23	Capacidade de comunicación. Aprender a traducir as ideas artísticas para poder transmitilas
A24	Capacidade para expoñer oralmente e por escrito con claridade problemas artísticos complexos e proxectos
A25	Capacidade de (auto)reflexión analítica e (auto)crítica no traballo artístico.
A26	Capacidade de curiosidade e de sorpresa máis para alén da percepción práctica. Desenvolver a percepción mental para alén do retiniano
A27	Capacidade de traballar de maneira autónoma. Desenvolver a capacidade de suscitar, desenvolver e concluír o traballo artístico persoal
A31	Capacidade para xerar e xestionar a produción artística. Saber establecer a planificación necesaria nos procesos de creación artística.
A32	Capacidade de aplicar profesionalmente tecnoloxías específicas. Utilizar as ferramentas apropiadas para as linguaxes artísticas propias
A33	Capacidade de colaboración con outras disciplinas. Desenvolvemento de vías de relación e intercambio con outros campos de coñecemento
A37	Capacidade de identificar os problemas artísticos e/ou socioculturais así como os condicionantes que fan posible discursos artísticos determinados. Describir os condicionantes que inciden na creación artística. Análise das estratexias de produción artística
A38	Capacidade heurística e de especulación para a realización de novos proxectos e estratexias de acción artísticas. Desenvolver a comprensión e especulación dos problemas artísticos na súa totalidade
A42	Habilidades para a creación artística e capacidade de construír obras de arte. Adquirir as destrezas propias da práctica artística
A43	Habilidade para establecer sistemas de produción. Desenvolver estratexias aplicadas ao exercicio sistemático da práctica artística

B1	Capacidade de xestión da información.
B2	Capacidade de comunicación. Capacidade para expoñer oralmente e por escrito con claridade problemas complexos e proxectos dentro do seu campo de estudo
B3	Coñecemento básico da metodoloxía de investigación das fontes, a análise, a interpretación e síntese
B4	Capacidade de aprendizaxe autónoma.
B5	Capacidade de traballar autonomamente.
B6	Capacidade de traballar en equipo.
B8	Capacidade de iniciativa propia e de automotivación.

Competencias de materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Coñecemento de diferentes disciplinas da creación artística de imaxes e a súa posible interrelación.	A7 A9 A12	
Coñecemento dos procedementos e procesos propios das disciplinas relacionadas coa elaboración de obra reproducible.	A7 A9 A12	
Coñecemento dos sistemas de reprodución da imaxe dixital e analóxica.	A9 A12 A14	
Coñecemento do vocabulario, código e conceptos inherentes aos campos do deseño, a edición, a ilustración e a imaxe múltiple.	A6 A7	
Capacidade para desenvolver propostas creativas con extensión.	A31 A32 A37	
Capacidade para abordar problemas da arte nun conxunto de obras.	A31 A37 A38	
Capacidade para comprender na súa máxima intensidade a experiencia do taller de produción e creación.	A20 A22 A31 A32	
Capacidade para a visualización e a análise de imaxes.	A1 A25	B1
Habilidade para o manexo de instrumentos e métodos propios das artes e a imaxe dixital.	A42 A43	
Capacidade para aplicar con creatividade procesos de deseño, reprodución e edición gráficos.	A19 A20 A31 A32	
Capacidade para o manexo de métodos de produción específicos.	A31 A32	
Habilidade para a experimentación coa imaxe.	A42 A43	
Habilidade para a integración de disciplinas distintas na produción e reprodución de imaxes.	A33 A42 A43	
Capacidade de traballar en equipo, capacidade de traballar autonomamente, capacidade de aprendizaxe autónoma, capacidade de iniciativa propia e de automotivación.		B4 B5 B6 B8
Coñecemento básico da metodoloxía de investigación das fontes, a análise, a interpretación e a síntese. Capacidade de xestión da información, capacidade de comunicación, capacidade para expoñer oralmente, por escrito e con claridade problemas complexos e proxectos dentro do seu campo de estudo.		B1 B2 B3
Capacidade para xerar y xestionar a produción artística. Saber establecer a planificación necesaria nos procesos de creación artística. Capacidade para expoñer oralmente, por escrito e con claridade problemas artísticos complexos e proxectos.	A23 A24 A25 A26 A27 A31	

Contidos

Tema

CONTIDO XERAL: dado o carácter multidisciplinar desta materia e a transversalidade que require, establécense dous grandes bloques de traballo. Impartiranse contidos teórico-prácticos relacionados e en continuo diálogo co proxecto global: o libro de artista.	1. CONTIDO TEMÁTICO. Historia do deseño: o libro, a publicación, o libro de artista. Elementos e recursos de deseño gráfico. Tipografía. Maqueta e retícula. Imaxe. Ilustración. Fotografía. Materiais: o papel. A encadernación/presentación. Materialización/impresión: gráfica industrial. Técnicas gráficas artísticas. Impresión dixital. 2. CONTIDO DO PROXECTO. A arte múltiple: do libro ilustrado ao concepto blogs. O libro como proxecto artístico total. Concepto/idea: narratividade e códigos visuais. Formato: dimensións e núm. Páxinas. Estrutura: secuencialidade, reticulación e lexibilidade. O ritmo: a verticalidade e a transversalidade. A compilación. A presentación: portada/cubertas/solapas. Función comunicativa. O obxecto: carpeta e caixa. A visualización e percepción do libro de artista: o consumo da obra múltiple.
Historia do deseño tipográfico aplicado á creación editorial.	1. Premodernidade industrial. Século XIX. 2. Modernidade estética. Vanguardas históricas. 3. Tipografía humanista. 4. Modernidade universal. Estilo suízo internacional 5. Modernidade tardía. Anos 70 6. Posmodernidade 7. Época actual 8. Normativas e consellos na aplicación da tipografía.
Deseño editorial e o libro de artista.	1. Introducción histórica. 2. Estructuras e partes dunha publicación 3. Elementos de deseño na publicación 4. A retícula 5. Proceso de deseño 6. Presentación e produción.
Ilustración.	1. Principios de ilustración 2. Desenvolvemento do proxecto de ilustración conceptual para libro de artista.
Fotografía.	1. Introducción á análise da fotografía entendida como ferramenta expresiva e de comunicación dentro do libro-obxecto e da revista-obxecto 2. A linguaxe do fotográfico dentro do libro de artista: conceptos, creatividade e modos de expresión. 3. A imaxe analóxica e dixital, e a súa manipulación para crear un libro de artista 4. A imaxe dixital. RGB e CMYK. Modos de cor. Formatos dixitais e sistemas de compresión (TIFF, JPG, PNG, etc.) 5. Input da imaxe dixital. Escáneres e cámaras dixitais. Resolucións de entrada en relación cos formatos e as dimensións finais.
Gráfica.	1. Correspondencia entre técnica e proxecto. 2. Relacións de permeabilidade e absorción entre técnicas de gravado e estampaxe. 3. O gravado na fronteira. Tradición e transgresión. 4. Ready-made versus Papermaking. 5. Fanzine 6. Libro de artista.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Sesión maxistral	30	45	75
Proxectos	45	135	180
Prácticas de laboratorio	15	15	30
Seminarios	6	0	6
Saídas de estudo/prácticas de campo	2	0	2
Resolución de problemas e/ou exercicios	3	3	6
Probas de tipo test	1	0	1

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Sesión maxistral	Clase maxistral con posible apoio multimedia. Concatenación da teoría coa práctica: temas teóricos e exercicios prácticos. Lección maxistral, exposición de contidos e demostracións prácticas por parte do profesor. Recursos de visualización de imaxes e procesos. Observación directa de traballos realizados por alumnos de cursos anteriores. Análises de imaxes reproducidas tanto en libros ou revistas como en diferentes medios audiovisuais.
Proxectos	O estudante, de maneira individual ou en grupo, traballa no desenvolvemento do proxecto e presenta o resultado do seu traballo ante o profesor e un grupo de estudantes. Desenvolvemento do proxecto: definición; concreción do marco conceptual do proxecto de libro de artista; revisión e cualificación do proxecto teórico que se vai desenvolver durante o cuadrimestre; bosquexos, esquemas, secuencia, presentación de estrutura, partes do libro e retícula; presentación e defensa do proxecto en público empregando un modelo de presentación audiovisual ou informático; exposición dos traballos teóricos e prácticos de clase; aprobación e posta en acción do proxectado; produción e elaboración física; elaboración de memoria xustificativa teórica; defensa final e entrega do proxecto.

Prácticas de laboratorio	Os estudantes traballan individualmente ou en grupo baixo supervisión do profesor. Exercicios prácticos de aprendizaxe de subtemas. Titorías e correccións. Elección progresiva: ofrecerlle ao alumno a posibilidade de elixir diferentes opcións de traballo en función dos seus intereses, preferencias, capacidades, etc. Consideración de ritmo e metodoloxía de traballo persoal. Orientación crítica do traballo que se estea a realizar respectando o desenvolvemento creativo persoal.
Seminarios	Cursiño de curta duración cun sistema de traballo cunha forte carga práctica a cargo dun profesor ou un especialista invitado ad-hoc.: toma de contacto con profesionais do ámbito, invitados nacionais ou estranxeiros para ver en que e como se está a traballar dunha maneira práctica no campo das creacións de obra múltiple editorial. Charlas-coloquio, entrevistas a artistas, conferencias, seminarios, etc.
Saídas de estudo/prácticas de campo	Un grupo de estudantes realiza unha saída fóra do centro xunto cun profesor. Visitas a exposicións, museos, institucións, empresas, etc. Visitas a outros centros de ensino ou laborais (imprentas industriais). Organización de actividades en colaboración con outras institucións, por exemplo, avaliación dalgún exercicio por parte dun museo, entendidos, críticos, galeristas, deseñadores, etc. Visitas a exposicións ou feiras (ARCO, ESTAMPA,□).

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Proxectos	-Titorías, seguimento e correccións de exercicios de aula e proxectos persoais prácticos. -Titorías e correccións de proxectos teóricos. -Elección progresiva: ofrecerlle ao alumno a posibilidade de elixir diferentes opcións de traballo en función dos seus intereses, preferencias, capacidades, etc. - Consideración do ritmo e metodoloxía de traballo persoal. -Orientación crítica do traballo que se estea a realizar, respectando o desenvolvemento creativo persoal. Soler Baena, Ana 1º Cuadrimestre Mércores : 15:30 a 21:30 2º Cuadrimestre Mércores, xoves, venres: 10.30 a 11.30 Xoves: 15:30 a 18:30 Tejo Veloso, Carlos 1º Cuadrimestre / 2º Cuadrimestre Xoves: 12.30 a 15.00 16.00 a 18.30 Bandera Vera, Antonio 1º Cuadrimestre / 2º Cuadrimestre Mércores: 16.30 a 19.30 Venres: 11.30 a 14.30
Seminarios	-Titorías, seguimento e correccións de exercicios de aula e proxectos persoais prácticos. -Titorías e correccións de proxectos teóricos. -Elección progresiva: ofrecerlle ao alumno a posibilidade de elixir diferentes opcións de traballo en función dos seus intereses, preferencias, capacidades, etc. - Consideración do ritmo e metodoloxía de traballo persoal. -Orientación crítica do traballo que se estea a realizar, respectando o desenvolvemento creativo persoal. Soler Baena, Ana 1º Cuadrimestre Mércores : 15:30 a 21:30 2º Cuadrimestre Mércores, xoves, venres: 10.30 a 11.30 Xoves: 15:30 a 18:30 Tejo Veloso, Carlos 1º Cuadrimestre / 2º Cuadrimestre Xoves: 12.30 a 15.00 16.00 a 18.30 Bandera Vera, Antonio 1º Cuadrimestre / 2º Cuadrimestre Mércores: 16.30 a 19.30 Venres: 11.30 a 14.30
Saídas de estudo/prácticas de campo	-Titorías, seguimento e correccións de exercicios de aula e proxectos persoais prácticos. -Titorías e correccións de proxectos teóricos. -Elección progresiva: ofrecerlle ao alumno a posibilidade de elixir diferentes opcións de traballo en función dos seus intereses, preferencias, capacidades, etc. - Consideración do ritmo e metodoloxía de traballo persoal. -Orientación crítica do traballo que se estea a realizar, respectando o desenvolvemento creativo persoal. Soler Baena, Ana 1º Cuadrimestre Mércores : 15:30 a 21:30 2º Cuadrimestre Mércores, xoves, venres: 10.30 a 11.30 Xoves: 15:30 a 18:30 Tejo Veloso, Carlos 1º Cuadrimestre / 2º Cuadrimestre Xoves: 12.30 a 15.00 16.00 a 18.30 Bandera Vera, Antonio 1º Cuadrimestre / 2º Cuadrimestre Mércores: 16.30 a 19.30 Venres: 11.30 a 14.30
Prácticas de laboratorio	-Titorías, seguimento e correccións de exercicios de aula e proxectos persoais prácticos. -Titorías e correccións de proxectos teóricos. -Elección progresiva: ofrecerlle ao alumno a posibilidade de elixir diferentes opcións de traballo en función dos seus intereses, preferencias, capacidades, etc. - Consideración do ritmo e metodoloxía de traballo persoal. -Orientación crítica do traballo que se estea a realizar, respectando o desenvolvemento creativo persoal. Soler Baena, Ana 1º Cuadrimestre Mércores : 15:30 a 21:30 2º Cuadrimestre Mércores, xoves, venres: 10.30 a 11.30 Xoves: 15:30 a 18:30 Tejo Veloso, Carlos 1º Cuadrimestre / 2º Cuadrimestre Xoves: 12.30 a 15.00 16.00 a 18.30 Bandera Vera, Antonio 1º Cuadrimestre / 2º Cuadrimestre Mércores: 16.30 a 19.30 Venres: 11.30 a 14.30
Probas	Descrición
Resolución de problemas e/ou exercicios	-Titorías, seguimento e correccións de exercicios de aula e proxectos persoais prácticos. -Titorías e correccións de proxectos teóricos. -Elección progresiva: ofrecerlle ao alumno a posibilidade de elixir diferentes opcións de traballo en función dos seus intereses, preferencias, capacidades, etc. - Consideración do ritmo e metodoloxía de traballo persoal. -Orientación crítica do traballo que se estea a realizar, respectando o desenvolvemento creativo persoal. Soler Baena, Ana 1º Cuadrimestre Mércores : 15:30 a 21:30 2º Cuadrimestre Mércores, xoves, venres: 10.30 a 11.30 Xoves: 15:30 a 18:30 Tejo Veloso, Carlos 1º Cuadrimestre / 2º Cuadrimestre Xoves: 12.30 a 15.00 16.00 a 18.30 Bandera Vera, Antonio 1º Cuadrimestre / 2º Cuadrimestre Mércores: 16.30 a 19.30 Venres: 11.30 a 14.30

Probas de tipo test -Titorías, seguimento e correccións de exercicios de aula e proxectos persoais prácticos. -Titorías e correccións de proxectos teóricos. -Elección progresiva: ofrecerlle ao alumno a posibilidade de elixir diferentes opcións de traballo en función dos seus intereses, preferencias, capacidades, etc. - Consideración do ritmo e metodoloxía de traballo persoal. -Orientación crítica do traballo que se estea a realizar, respectando o desenvolvemento creativo persoal. Soler Baena, Ana 1º Cuadrimestre Mércores : 15:30 a 21:30 2º Cuadrimestre Mércores, xoves, venres: 10.30 a 11.30 Xoves: 15:30 a 18:30 Tejo Veloso, Carlos 1º Cuadrimestre / 2º Cuadrimestre Xoves: 12.30 a 15.00 16.00 a 18.30 Bandera Vera, Antonio 1º Cuadrimestre / 2º Cuadrimestre Mércores: 16.30 a 19.30 Venres: 11.30 a 14.30

Avaliación

	Descrición	Cualificación
Sesión maxistral	Asistencia a clase. Demostración da adquisición dos coñecementos básicos da materia aplicados aos contidos do curso en traballos teóricos e prácticos.	11

1.1. Criterios xerais de avaliación:

- O interese artístico dos exercicios e do proxecto final. O alumno terá a opción de establecer un debate dentro do grupo da clase en defensa da valoración do seu traballo. En caso contrario, o profesor valorará este aspecto unilateralmente.
- Cumprimento dos obxectivos propostos e capacidade de culminación do traballo
- Avaliación e progresión no proceso de aprendizaxe
- A calidade, orixinalidade, creatividade e o grao de desenvolvemento das entregas e do proxecto proposto.
- A capacidade investigadora do alumno
- A capacidade de experimentación do alumno.
- A metodoloxía, planificación e coherencia do traballo ao longo do curso.
- O traballo de reflexión e estudo previo ao proceso de elaboración de cada proxecto.
- A ampliación dos coñecementos impartidos na clase.
- Capacidade de análise e de interrelación entre los diferentes contidos da materia en relación á confluencia no proxecto global final.
- Uso correcto da terminoloxía teórico-práctica.
- O grao de asistencia a clase e a actitude positiva / activa no seu transcurso. A participación na dinámica da clase, tanto nas tarefas de organización (limpeza, adquisición e bo uso de materiais colectivos, etc.) como noutras posibles colaboracións co grupo de clase.
- A comprensión e utilización correcta dos procesos técnicos e a adecuación á linguaxe propia do procedemento que se utilice, é dicir, que a concepción da imaxe ou exercicio se leve a cabo desde unha comprensión en profundidade das posibilidades expresivas propias do procedemento que se empregue. Correlación entre as súas formulacións ideolóxicas e a súa solución técnico-formal

1.2. Criterios específicos de avaliación.

A. Exercicios prácticos.

- 1.1. Deseño: asistencia a clase continua, esforzo, interese, calidade artística e conceptual. Participación en clase, exercicios, coloquios, exposicións orais, correccións. Proceso de investigación e desenvolvemento: anteprojecto (medios manuais: bosqueños, análise, comentarios); fases do proxecto (idea, aplicación/materialización da idea, aplicación informática, produción a escala, produción final); coherencia do traballo, boa presentación e entrega.
- 1.2. Retícula. A aplicación dos conceptos impartidos en clases e a súa posta en práctica: composición, deseño con retícula, correcto uso de tipografía en bloques, lexibilidade aplicada ao proxecto creativo. A páxina e a maqueta: tamaños, marxes, xerarquía, columna, Comprensión e correcta distribución e uso das partes dun libro. Dominio do programa InDesign.
- 1.3. Ilustración. Peso conceptual das ilustracións realizadas, correcta elección da técnica e dos medios empregados. Execución, desenvolvemento do proceso de ilustración (bosqueños a arte final) e adecuada presentación.
- 1.4. Fotografía. Uso correcto e creativo de imaxes fotográficas aplicadas ao deseño editorial. Resolucións e pixelado.
- 1.5. Gráfica. A adecuación da técnica á imaxe proposta dentro do proxecto global do libro de artista. Valorárase a complexidade técnica da estampaxe e a correcta utilización dos procesos técnicos (axustes de rexistros, superposicións de tintas, axuste da fluidez-viscosidade das tintas, presentación adecuada, limpeza, etc.)

B. Proxecto persoal global (libro de artista).

2.1. Proxecto teórico conceptual e memoria xustificativa escrita.

- A ampliación dos coñecementos impartidos na clase.
- Comprensión en profundidade dos conceptos explicados e consecuente claridade na súa expresión.
- Capacidade de análise e de relación entre diferentes contidos.
- Uso correcto da terminoloxía e das citas.
- Orixinalidade e rigor na presentación do tema.
- A bibliografía e fontes consultadas.
- 2.2. O libro obxecto como proxecto.
- A orixinalidade e creatividade na presentación do proxecto.
- O contido teórico, formal e procesual do libro.
- O aspecto e a presentación: selección de imaxes, textos, materiais (papeis), cor, composición lineal e transversal, individual e global, secuenciación, etc.
- O tipo e modo de encadernación. A presentación.

Prácticas de laboratorio	☐ A avaliación será continua, polo que se realizará un seguimento individualizado do alumnado, así como da súa evolución. ☐ A asistencia a clase é moi importante, xa que se efectuará unha observación constante do proceso de traballo no obradoiro. ☐ O alumno terá que entregar unha serie de exercicios e traballos de aula relacionados co temario da materia. Estes traballos serán revisados ao finalizar os exercicios correspondentes a cada unidade temática, tendo en conta o seguinte: a comprensión, asimilación e aplicación da proposta de traballo, xunto co grao de complexidade, creatividade, experimentación e evolución ☐ O diálogo alumno-profesor e unha dinámica interactiva do colectivo da clase facilitará unha mellor valoración de todos os aspectos sinalados.	10%
Seminarios	Asistencia aos seminarios propostos, asimilación de contidos e entrega de informe.	2,5%
Saídas de estudo/prácticas de campo	Asistencia ás saídas e prácticas de campo, asimilación de contidos e entrega de informe.	2,5
Probos de tipo test	Os estudantes realizan unha proba de avaliación escrita, onde se determina o grao de asimilación dos contidos impartidos.	5%

Outros comentarios sobre a Avaliación

Data examen Xuño:

Mércores, Xoves e Venres, 1,2,3 Xuño 2011 en horario de clase como continuidade do curso, cada grupo no seu horario correspondente.

Bibliografía. Fontes de información

Aicher, Otl, **El mundo como proyecto**, Ed. Gustavo Gili,

Barthes, Roland,, **La cámara lúcida. Nota sobre la fotografía**, Ediciones Paidós,,

Blackwell, Lewis., **Tipografía del siglo XX**, Gustavo Gili, 3ª Edición.,

Crimp, Douglas, **La actividad fotográfica de la posmodernidad, Efecto real. Debates posmodernos sobre fotografía**, Editorial Gustavo Gili,

Eco, Umberto, **LA ESTRATEGIA DE LA ILUSIÓN**, Ed. Lumen,

Jardí, E., **Veintidos consejos sobre tipografía**, Actar,

Martínez Moro, J., **Un ensayo sobre grabado**, Creatica,,

Poynor, Rick, **No más normas, Diseño Gráfico postmoderno**, Ed. Gustavo Gili,

Samara, T, **Diseñar con y sin retícula**, Gustavo Gili, 3ª Edición.,

ZEEGEN, Lawrence/CRUSH., **Principios de ilustración**, Gustavo Gili, 3ª Edición.,

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Proxectos de deseño/P01G010V01905

Proxectos fotográficos/P01G010V01907

Proxectos gráficos dixitais/P01G010V01908

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Informática: Técnicas informáticas/P01G010V01103

Técnicas fotográficas/P01G010V01204

Técnicas gráficas/P01G010V01305

DATOS IDENTIFICATIVOS**Producción artística: Obxecto e espazo**

Materia	Producción artística: Obxecto e espazo			
Código	P01G010V01603			
Titulación	Grao en Belas Artes			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	12	OB	3º	2C
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Escultura			
Coordinador/a	Roman Redondo, Juan Carlos			
Profesorado	Fernandez Olivera, Maria Luisa Fuentes Cid, Sara González Reyes, Amaya Loeck Hernandez, Juan Roman Redondo, Juan Carlos			
Correo-e	redondo@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Obxecto e espazo son, ante todo, elementos ou aspectos que definiron o carácter estrutural da escultura durante todo o século XX. A materia pretende mostrar e analizar aqueles debates onde a estrutura temática obxecto e espazo teña relevancia dentro do panorama da arte contemporánea. Esta estrutura está organizada en catro territorios de problemas: en primeiro lugar, falamos dos conceptos de autoría que teñen que ver coa creación, produción e reprodución de obxectos e espazos; un segundo grupo tería que ver cos procesos creativos determinantes para a elaboración do obxecto; un terceiro campo tería que ver cos mecanismos procesuais e categoriais; e, por último, estaría o tecido expansivo que a escultura leva desenvolvido como unha necesidade onde o espazo ten sido un aliado indiscutible desde o seu enunciado como espazo de pensamento ata a súa disolución entre unha tupida rede de novas formas de ocio cultural.			

Competencias de titulación

Código	
A1	Comprensión crítica da historia, teoría e discurso actual da arte. Comprender de xeito crítico a historia, teoría e discurso actual da arte. Asimilación analítica dos conceptos nos que se sustenta a arte
A2	Comprensión crítica da evolución dos valores estéticos, históricos, materiais, económicos e conceptuais. Analizar a evolución dos valores da arte desde unha perspectiva socioeconómica e cultural
A3	Comprensión crítica da responsabilidade de desenvolver o propio campo artístico. Compromiso social do artista
A4	Comprensión crítica da dimensión preformativa e de incidencia social da arte. Analizar a repercusión recíproca entre a arte e a sociedade
A5	Coñecemento da teoría e do discurso actual da arte, así como o pensamento actual dos artistas a través das súas obras e textos. Actualizar constantemente o coñecemento directo da arte a través dos seus propios creadores
A6	Coñecemento do vocabulario, códigos, e dos conceptos inherentes ao ámbito artístico. Coñecer a linguaxe da arte
A7	Coñecemento do vocabulario e dos conceptos inherentes a cada técnica artística particular. Coñecer a linguaxe creativa específica
A9	Coñecemento de métodos de produción e técnicas artísticas. Analizar os procesos de creación artística
A12	Coñecemento dos materiais e dos seus procesos derivados de creación e/ou produción. Coñecer os materiais, procedementos e técnicas que se asocian a cada linguaxe artística
A14	Coñecemento dos instrumentos e métodos de experimentación en arte. Aprendizaxe das metodoloxías creativas asociadas a cada linguaxe artística
A19	Capacidade para identificar e entender os problemas da arte. Establecer os aspectos da arte que xeran procesos de creación.
A20	Capacidade de interpretar creativa e imaxinativamente problemas artísticos. Desenvolver os procesos creativos asociados á resolución de problemas artísticos
A22	Capacidade de producir e relacionar ideas dentro do proceso creativo
A25	Capacidade de (auto)reflexión analítica e (auto)crítica no traballo artístico.
A31	Capacidade para xerar e xestionar a produción artística. Saber establecer a planificación necesaria nos procesos de creación artística.
A32	Capacidade de aplicar profesionalmente tecnoloxías específicas. Utilizar as ferramentas apropiadas para as linguaxes artísticas propias
A33	Capacidade de colaboración con outras disciplinas. Desenvolvemento de vías de relación e intercambio con outros campos de coñecemento
A37	Capacidade de identificar os problemas artísticos e/ou socioculturais así como os condicionantes que fan posible discursos artísticos determinados. Describir os condicionantes que inciden na creación artística. Análise das estratexias de produción artística

A38	Capacidade heurística e de especulación para a realización de novos proxectos e estratexias de acción artísticas. Desenvolver a comprensión e especulación dos problemas artísticos na súa totalidade
A39	Capacidade de determinar o sistema de presentación adecuado para as calidades artísticas específicas dunha obra de arte. Adquirir criterios para a adecuada apreciación da obra de arte en relación co seu entorno e exhibición
A42	Habilidades para a creación artística e capacidade de construír obras de arte. Adquirir as destrezas propias da práctica artística
A43	Habilidade para establecer sistemas de produción. Desenvolver estratexias aplicadas ao exercicio sistemático da práctica artística
B1	Capacidade de xestión da información.
B3	Coñecemento básico da metodoloxía de investigación das fontes, a análise, a interpretación e síntese
B4	Capacidade de aprendizaxe autónoma.
B5	Capacidade de traballar autonomamente.
B7	Capacidade de integración en grupos multidisciplinares. Capacidade de colaboración con profesionais doutros campos
B8	Capacidade de iniciativa propia e de automotivación.
B9	Capacidade de perseverancia.

Competencias de materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Coñecemento de disciplinas artísticas propias de creación de obxectos e a súa relación co espazo.	A7 A9 A12	
Coñecemento dos procedementos das disciplinas relacionadas coa elaboración de obras escultóricas.	A2 A3 A4 A5 A6 A9 A12 A14	B3 B4 B5 B7 B8 B9
Coñecemento de procesos e procedementos de reprodución de obxectos.	A9 A12	
Capacidade para desenvolver propostas creativas con extensión.	A31 A32 A37	
Capacidade para abordar problemas da arte nun conxunto de obras.	A31 A37 A38	
Capacidade para a visualización e a análise de obras tridimensionais.	A1 A25	B1
Capacidade para o manexo de métodos de produción específicos.	A31 A32	
Capacidade para dar visibilidade ás ideas mentais e ao mundo sensible.	A31 A38	
Capacidade para pasar das imaxes mentais ás visuais.	A31 A32	
Capacidade para o dominio e a visualización espaciais.	A19	
Capacidade para a proxección e construción de prototipos e maquetas.	A31 A32 A39	
Capacidade para comprender na súa máxima intensidade a experiencia do taller de produción e creación.	A20 A22 A31 A32	
Habilidade para o manexo de instrumentos e métodos propios da escultura.	A42 A43	
Habilidade para a experimentación coa materia no espazo tridimensional.	A42 A43	
Habilidade para a construción a partir de proxectos, maquetas e prototipos.	A42 A43	B1
Habilidade para a integración de disciplinas distintas na produción de esculturas e instalacións.	A33 A42 A43	

Contidos

Tema

GENEALOGÍAS DO OBXECTO E O ESPAZO

- Definición e genealogía do obxecto
- Definicións e anotacións ao espazo
- A construción do obxecto, a comprensión do espazo
- O obxecto, a exterioridade do suxeito
- Obxecto e aura
- Seres-aveños, suxeitos-obxectos. O obxecto como extensión do individuo.

**PROCESOS PRODUTIVOS: OBXECTO/ESPAZO.
COMPLEXIDADE DA PRODUCCIÓN.**

- Lóxica da produción e o consumo.
- Proxecto e produtividade. Introducción á produción de obxectos.
- O modelo e a serie: Obxecto artesanal e o modelo industrial.
- Dispositivos e procedementos de reprodución tridimensional.
- Teoría dos obxectos; A. Moles e o concepto de contorna.
- Sistema dos obxectos; Baudrillard e o concepto de ambiente.

**RELACIÓNS E INTERACTIVIDADES.
OBXECTO/SUXEITO**

- Heurística e procesos de creación
- Sensacións, intuicións, expresións, métodos.
- Discontinuidades, tropos e retórica do obxecto.
- Significado e simboloxía no obxecto.
- O ready-made.
- Unicidad e multiplicidade do obxecto.
- Versión, copia, réplica, simulacro.
- Psicanálise e Surrealismo, carnalizaciones do obxecto.
- Da escultura ao obxecto transicional.

**PROCESOS ARTÍSTICOS: AUTOR/ESCULTOR.
COMPLEXIDADE DA AUTORÍA ARTÍSTICA.**

Lóxica da creación ou condición poética, onde se dá o anudamiento do real-simbólico-imaginario, tanto nos: procesos subxectivos (experiencia directa do corpo nos sentidos e as emocións, imaginacións, saberes e xogos) e nos métodos: a intuición, a expresión e a xeración; como nos proceso intersubxectivos: a importancia dos valores estéticos, a riqueza simbólica, a representación.

PROPOSICIÓNS DESDE A ESCULTURA

- A escultura como xénero
- Da fisicidade á arte inmaterial
- Monumentalidade. Introducción á arte pública.
- Interrelacións: Arquitectura/Urbanismo/Escultura.
- Intervencións, instalacións, sinalizacións.
- A escultura no campo expandido. Land-art

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Seminarios	10	20	30
Actividades introdutorias	20	40	60
Traballos de aula	35	70	105
Resolución de problemas e/ou exercicios	15	15	30
Sesión maxistral	10	20	30
Traballos e proxectos	10	20	30
Probas de resposta curta	5	10	15

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Seminarios	Traballo en profundidade dun tema (monográfico). Ampliación e relación dos contidos tratados nas sesións maxistrals co labor profesional.
Actividades introdutorias	Actividades encamiñadas a tomar contacto e reunir información sobre o alumnado, así como a presentar a materia.
Traballos de aula	Formulación, análise, resolución e debate dun problema ou exercicio relacionado coa temática da materia.
Resolución de problemas e/ou exercicios	Formulación, análise, resolución e debate dun problema ou exercicio relacionado coa temática da materia.
Sesión maxistral	Exposición dos contidos da materia.

Atención personalizada**Metodoloxías   Descrición**

Seminarios	A atención personalizada impartirase na aula, cando o profesor o estime oportuno. Seminarios: traspaso de información e presentación do estado da cuestión. O alumno realizará a comprobación de aquelas conclusións vertidas durante a exposición ou, pola contra, atopará novos enfoques que poderían ser significativos. Actividades introdutorias: exposición do tema, mostrando as argumentacións existentes, as posicións e diferenzas, así como as reflexións que mantén a práctica artística sobre aquelas derivacións propias das Ciencias Sociais. Traballos de aula: os alumnos intentan desenvolver poeticamente unha serie de cuestións que son do seu interese. A clase convértese nunha extensión da clase teórica, xa que o alumno teoriza en primeira persoa e o profesor propón argumentacións suscitadas por aquelas preguntas que aparecen, agora de forma individualizada. Probas de resposta curta: dar a coñecer o grao de asimilación e comprensión que o alumno ten da materia, así como corrixir posibles deficiencias.
Actividades introdutorias	A atención personalizada impartirase na aula, cando o profesor o estime oportuno. Seminarios: traspaso de información e presentación do estado da cuestión. O alumno realizará a comprobación de aquelas conclusións vertidas durante a exposición ou, pola contra, atopará novos enfoques que poderían ser significativos. Actividades introdutorias: exposición do tema, mostrando as argumentacións existentes, as posicións e diferenzas, así como as reflexións que mantén a práctica artística sobre aquelas derivacións propias das Ciencias Sociais. Traballos de aula: os alumnos intentan desenvolver poeticamente unha serie de cuestións que son do seu interese. A clase convértese nunha extensión da clase teórica, xa que o alumno teoriza en primeira persoa e o profesor propón argumentacións suscitadas por aquelas preguntas que aparecen, agora de forma individualizada. Probas de resposta curta: dar a coñecer o grao de asimilación e comprensión que o alumno ten da materia, así como corrixir posibles deficiencias.
Traballos de aula	A atención personalizada impartirase na aula, cando o profesor o estime oportuno. Seminarios: traspaso de información e presentación do estado da cuestión. O alumno realizará a comprobación de aquelas conclusións vertidas durante a exposición ou, pola contra, atopará novos enfoques que poderían ser significativos. Actividades introdutorias: exposición do tema, mostrando as argumentacións existentes, as posicións e diferenzas, así como as reflexións que mantén a práctica artística sobre aquelas derivacións propias das Ciencias Sociais. Traballos de aula: os alumnos intentan desenvolver poeticamente unha serie de cuestións que son do seu interese. A clase convértese nunha extensión da clase teórica, xa que o alumno teoriza en primeira persoa e o profesor propón argumentacións suscitadas por aquelas preguntas que aparecen, agora de forma individualizada. Probas de resposta curta: dar a coñecer o grao de asimilación e comprensión que o alumno ten da materia, así como corrixir posibles deficiencias.
Probas	Descrición
Probas de resposta curta	A atención personalizada impartirase na aula, cando o profesor o estime oportuno. Seminarios: traspaso de información e presentación do estado da cuestión. O alumno realizará a comprobación de aquelas conclusións vertidas durante a exposición ou, pola contra, atopará novos enfoques que poderían ser significativos. Actividades introdutorias: exposición do tema, mostrando as argumentacións existentes, as posicións e diferenzas, así como as reflexións que mantén a práctica artística sobre aquelas derivacións propias das Ciencias Sociais. Traballos de aula: os alumnos intentan desenvolver poeticamente unha serie de cuestións que son do seu interese. A clase convértese nunha extensión da clase teórica, xa que o alumno teoriza en primeira persoa e o profesor propón argumentacións suscitadas por aquelas preguntas que aparecen, agora de forma individualizada. Probas de resposta curta: dar a coñecer o grao de asimilación e comprensión que o alumno ten da materia, así como corrixir posibles deficiencias.

Avaliación		
	Descrición	Cualificación
Seminarios	Técnicas de observación (asistencia, implicación compromiso).	5
Actividades introdutorias	Valorarase a asistencia, actitude, participación e interese do estudante cara á materia, así como as achegas ao conxunto da clase.	5
Traballos de aula	Valorarase a xestión dos recursos do alumno e as súas capacidades para o mantemento e o progreso nos seus traballos ao longo do período lectivo.	5
Resolución de problemas e/ou exercicios	Traballos e proxectos. Avaliación continua a través do seguimento do traballo do estudante na aula-obradoiro.	50
Sesión maxistral	Probas escritas, ensaios, resolución de problemas, etc.	10
Traballos e proxectos	Presentación dunha memoria que articule conceptualización, proceso e dossier fotográfico da proposta escultórica realizada.	20
Probas de resposta curta	Exames orais (probas orais na aula, entrevistas, debates, etc.).	5

Outros comentarios sobre a Avaliación

P

R

Bibliografía. Fontes de información

Bachelard,G, **La poética del espacio**, Fondo de cultura económica.,

A

D

E

A

V

Baudrillard, Jean, **El sistema de los objetos**, Siglo XXI,

Hall, Edward T., **La dimensión oculta**, Nuevo Urbanismo,

Lippard, Lucy, **La desmaterialización del objeto artístico**, Akal,

Moles, A., **Teoría de los objetos**, Gustavo Gili,

Munari, B., **¿Como se hacen los objetos?**, Gustavo Gili,

Sami, A.M., **El espacio imaginario**, Amorrortu,

Wollheim, R., **El arte y sus objetos**, Seix Barral,

Quèst-ce que la sculpture moderne, Centro Georges Pompidou. museo Nacional de Arte Moderno.,

FONTES DE INFORMACIÓN COMPLEMENTARIA:

Ao longo do curso indicaranse outras referencias, textos, catálogos e revistas de actualidade, que se porán en coñecemento do estudante para fomentar unha maior análise, afondamento e desenvolvemento da súa proposta escultórica concreta. Estes documentos, entre outros, constituirán a bibliografía específica do proxecto persoal do estudante en escultura.

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Procesos de investigación e creación/P01G010V01701

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Arte e contemporaneidade/P01G010V01601

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Arte, linguaxe e representación/P01G010V01303